

วิธีทำหลุมพอเพียง

[ปลูกลำไย 9 ชนิด/1 หลุม เพื่อให้ดูแลกันเอง (ป่าไม้ 5 ระดับ)]

หลุมพอเพียง คืออะไร?

หลุมพอเพียง คือวิธีการ ปลูกพืชในหลุมเดียวกัน ต่างชนิด ต่างระดับ ป่าไม้ 5 ระดับ (สูง, กลาง, เตี้ย, เรียบดิน, หัวใต้ดิน) จะช่วยในการดูแลซึ่งกันและกัน ลดการระคายเคือง น้ำ ปุ๋ย และ ดูแลง่าย กว่าปลูกแยกกัน

การปลูกพืชบางอย่างที่มีกลิ่นเฉพาะ ช่วยไล่แมลงศัตรูพืชได้

หลุมพอเพียง สามารถกำจัดศัตรูพืชต่าง ๆ ได้ด้วยตัวมันเองโดยเกษตรกรไม่ต้องหาสารเคมีมาไล่ให้ยุ่งยาก พืชสามารถไล่แมลงศัตรูพืชได้ เช่น กระเทียม กะเพรา ผักชีพวกนี้แมลงจะกลัวเมื่อปลูกในหลุมพอเพียงเดียวกัน จะช่วยไล่แมลงได้ดีทีเดียว

ข้อดีของการปลูกพืชแบบหลุมพอเพียง

ถือเป็นกุศโลบายอย่างหนึ่งที่ทำให้พืชหลักที่ต้องการปลูก เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ป่า ยืนต้น เจริญเติบโตและมีโอกาสรอดสูง เพราะผู้ปลูกจะคอยห่วงใยมันดูแล ทำให้พืชหลัก ดังกล่าวเจริญเติบโตดีกว่าปกติอีกด้วยและหากพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจะเบียดเบียนพืชอื่นมากเกินไป ก็คอยควบคุมให้เหมาะสมตัดแต่งทรงพุ่มจัดพืชหรือเถาเลื้อยให้เหมาะสมตัดแต่งทรงพุ่มจัดพืชหรือเถาเลื้อยให้เหมาะสม สำหรับพืชพื้เลื้อยก็ไม่ต้องใส่ใจมาก

วิธีปลูกลำไย หลุมพอเพียง 9 ต้น / 1 หลุม

1. ขุดหลุมขนาด กว้าง 2 เมตร x ยาว 2 เมตร x ลึก 1 เมตร
2. แต่ละหลุมปลูกห่างกันระยะ 4 x 4 เมตร
3. ไร่ จะได้ 100 หลุม
4. แบ่งหลุมออกเป็น 3 ส่วน
5. แต่ละส่วน แบ่งออกเป็น 3 ชั้น
6. ชั้นที่ 1 ใช้พางข้าว
7. ชั้นที่ 2 ไร่ปุ๋ยคอก
8. ชั้นที่ 3 กลบดิน
9. ทำแบบนี้ไปจนครบทั้ง 3 ส่วน
10. ทิ้งไว้ 1 เดือน ให้ดินยุบตัวจึงจะปลูกได้ หากต้องการปลูกเลยให้เจาะรู ระบาย

ความร้อนหลุมละ 8 รู

The diagram illustrates the spatial organization of a traditional Thai house. At the center is the 'Khuay' (main hall). Surrounding it are several areas:

- Top Left:** 'Makha Suan' (Kitchen) and 'Tua Nam' (Water closet).
- Top Center:** 'Samun Phrai' (Prayer room) and 'Hen N' (North entrance).
- Top Right:** 'Mai Suang, Mai Kang' (Fruit trees).
- Middle Left:** 'Phich Klum Din' (Courtyard) and 'Tua Tang W' (West bedroom).
- Middle Right:** 'E' (East entrance) and 'Tua Naok' (Bedroom).
- Bottom Left:** 'Mai Dao Reua, Mai Bie Kan' (Fruit trees).
- Bottom Center:** 'Sai Tai' (Well) and 'Mai Hwa Tai Din' (Flower bed).
- Bottom Right:** 'Mai Dai' (Fruit trees).

Dimensions are indicated: 1m for horizontal segments and 2m for vertical segments.

ไม้ 9 ชนิด / 1 หลุม (ป่าไม้ 5 ระดับ)

1. **ตรงกลาง :** ปลุกพืชพีเลียง เช่น กล้วย 1-2 ต้น ให้ความชุ่มชื้น กันไม้ทั้ง 8 ต้น บังแดดตอนบ่าย ให้ไม้หลัก (ไม้สูง ไม้กลาง ไม้ผล) ที่อยู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อปลูก 1 ปี จะได้กล้วยเครือแรก ก็ตัดทิ้ง ปล่อยหน่อใหม่ให้ทำงาน หนึ่งหลุมปลุกกล้วยเพียง 1-2 ต้น เท่านั้น คือ ต้นที่กำลังให้เครือ อีกหนึ่งต้นสำรองไว้สำหรับเครือต่อไปนอกนั้นให้ขุดหน่อไปขายหรือไปปลุกที่อื่น

2. **ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ :** ปลุกไม้หลัก (ไม้สูง = ไม้พอล้าง ไม้กลาง = ส่วนใหญ่เป็นไม้ผล หรือไม้พอล้าง) ปลุกห่างจาก กล้วย อย่างน้อย 50 ซม. ให้กล้วยเป็นพีเลียง ให้ความชื้น บังแดด ปีที่ 3 ถึงจะโตแสดงตัวให้เห็น

3. **ทิศตะวันออก :** ปลุกดอกไม้ ชอบแดดเช้า ปลุกเพื่อบริหารแมลง ในธรรมชาติแมลง 100 ตัว เป็นแมลงดี 98 ตัว ไม่ดีแค่ 2 ตัว ให้แมลงดีไป ห้ำหั่น ไปเบียดเบียน แมลงไม่ดี ได้ความสดชื่น ศิลปะงามตา จากดอกไม้

4. **ทิศตะวันออกเฉียงใต้ :** ปลุกผักสวนครัว ชอบแดดเช้า อยู่ใกล้ ดอกไม้ช่วยบริหารแมลง เช่น พริก มะเขือ ผักต่างๆ ที่เป็นไม้พอกิน ได้กินไว

5. **ทิศใต้ :** ปลุกไม้หัวใต้ดิน ทิศใต้ได้รับแดดบ่ายมาก เอาไม้หัวใต้ดินไม่กลัวแดด ต้องการน้ำน้อย ช่วยคลุมดินได้ไว เช่น มัน ผักขม ข่า จิง กระชาย ขมิ้น เป็นไม้พอกิน

6. **ทิศตะวันตกเฉียงใต้ :** ปลุกไม้เบิกนำ ทิศนี้รับแดดบ่ายเต็มที่ เอาไม้พอกิน โตไว ต้องการน้ำน้อย หนึ่งปีได้กิน เมื่อผ่าน 3 ปีไปแล้ว ไม้หลักทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือไม่ได้อายุ 5-6 ปี ก็ตาย ตัดแต่งทรงไม่ให้สูง ให้เก็บดอก ยอดกินง่าย กิ่งใบ ย่อยสลายเป็นปุ๋ยให้หลุมง่าย เช่น แค มะรุม จี๋เหล็ก

7. **ทิศตะวันตก :** ปลุกพืชคลุมดิน ทิศนี้ได้รับแดดบ่ายเต็มที่ ปลุกไม้พอกิน ไม้พุ่ม ไม้เตี้ย ใบเยอะ ช่วยบังแดดให้ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ทิศเหนือ ตัดใบมาคลุมหลุมแทนฟางได้ เช่น อ้อย อ้อยดำ ตะไคร้ หญ้าหวาน

8. **ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ :** ปลุกผักอายุยืน ผักพื้นบ้าน ที่ปลูกครั้งเดียวแล้วเก็บกินได้ตลอด คุณค่าทางอาหารสูง หนทาง เป็นยา เช่น ผักไชยา ผักชะอม ผักหวาน ดีปล่าข่อน ผักหลอด เหยียง

9. **ทิศเหนือ :** ปลุกสมุนไพร เช่น ลูกนึ่งป่า ปลุกเป็นยา เป็นไม้พอล้าง ทำสบู่ แชมพู น้ำยาต่างๆ

ที่มาภาพและข้อมูลจาก <https://farm.vayo.co.th/blog/sufficiently-hole/>